1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 152. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 18-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1973 No. 152. VOL. LXXX.

МИКОЛУ ЛУКАША ХОТЯТЬ ЗАПРОТОРИТИ ДО ДОМУ БОЖЕВІЛЬНИХ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з одержаними з України вістками, Миколі Лукашеві, найвидатнішому з українських перекладачів, авторові перекладів „Фавста", „Декамерона" й інших творів світової літератури на українську мову, загрожує запроторення до дому божевільних внаслідок того, що він звернувся до урядових чинників з пропозицією піти в тюрму замість засудженого на 5 років літературного критика важко хворого Івана Дзюби. У своєму листі Микола Лукаш погодився відбути також покарання, яке одержав Іван Дзюба. Незабаром після цього М. Лукаша звільнено з членства редакції журналу „Всесвіт" із загрозою, що його запроторять до дому божевільних.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ ОГОЛОСИВ, що в другому кварталі 1973-го року стан платничого балансу зовнішньої торгівлі ЗСА значно поліпшився. Протягом останніх кількох років платничий баланс Америки виказував і ще далі виказує дефіцит, але згадане поліпшення створює надію, що це є початок зміни на краще.

КОШТИ ПРОХАРЧУВАННЯ родини з чотирьох осіб в місті Ню Йорку зросли на 3.9 відсотка протягом одного тижня, заявив Департамент для справ споживачів. Це збільшення коштів сталося протягом першого тижня місяця серпня ц. р. Найбільше зросли ціни на курятину, свинину та яйця. Наприклад, фунт солонини („бейкону") на початку тижня коштував 1.43 доляра, а в кінці тижня то вже 1.77 доляра. Таким чином, ціни на солонину збільшилися на 23 відсотки. Департамент для справ споживачів сподівається, що в крамницях ціни на курятину невдовзі впадуть, бо гуртові торгівці („голсейлерс") цього тижня вже обнизили свої ціни.

ЗБРОЙНІ СИЛИ В ЧІЛЕ СТАРАЮТЬСЯ привернути порядок у цій південноамериканській країні й виглядає, що військовики мають в цих намаганнях підтримку марксистського президента Сальвадора Альєнде і його лівої коаліції, як також підтримку правої опозиції. Тому тиждень, президент Альєнде був змушений переорганізувати свій кабінет і включити в нього представників збройних сил. Тепер військові частини допомагають поліційним чинникам в розшукуванню лівих і правих терористичних груп, які причинилися до вбиття 5-ох осіб протягом останніх кількох тижнів, як також були спричинниками інших актів насильства.

ГАЗЕТА „ЧИКАҐО ТРИБЮН" із середи, 15-го серпня, помістила вістку, що в 1964-му році президент Джонсон мав ніби засягати інформації від Еф-Бі-Ай про свого суперника на пост президента, сенатора Беррі Голдвотера, а в 1968-му році президент Джонсон ніби мав наказати, щоб Еф-Бі-Ай перевело слідство вибраного віцепрезидента Спіро Егню. Ця газета також писала, що в 1964-му році президент Джонсон наказав працівникам Еф-Бі-Ай перевести слідство під час Демократичної крайової номінаційної конвенції. Джонсон мав ніби боятися, що конвенція може замість нього номінувати Роберта Кеннеді й хотів, щоб працівники Еф-Бі-Ай роздобули в цій справі більше інформацій.

В ІНДОКИТАЮ АМЕРИКАНЦІ СКИНУЛИ 7,4 млн. тонн бомб за час від 1965 року до закінчення бомбардування в Камбоджі 15 серпня 1973 р. Повітряні операції коштували ЗСА в цілому 17 більйонів долярів. В акціях загинуло понад 2,000 летунів, а про 1,260 досі не немає ніяких інформацій. Втрати в літаках досягнули 3,700 одиниць.

ІНДІЯ ВІДЗНАЧИЛА 15-ГО СЕРПНЯ 26-ту річницю незалежности. Індійська преса підкреслила з цього приводу важку внутрішню ситуацію, в першій мірі на економічному відтинку. Роковини незалежности критики прем'єр-міністра Індіри Ганді використали для того, щоб підкреслити неуспіхи її політики та зріст безпорядків в країні і корупцію в уряді.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ЧИННИКИ ІНФОРМУЮТЬ, що до Єгипту прибули північнокорейські військові летуни, які обслуговуватимуть єгипетські джетові літаки. Від часу усунення совєтських військових дорадників та совєтського військового персоналу з Єгипту єгипетське командування не мало ким обсадити модерних військових літаків. Державний департамент підтвердив ізраїльські інформації.

ТРИВАЛІ ДОЩІ СПРИЧИНИЛИ ВЕЛИКІ ПОВЕНІ В ПАКИСТАНІ. Найбільше потерпіла провінція Кашмір, де досі у висліді повені загинуло 74 особи. В загальному стверджено смерть 93 осіб. Населення має великі матеріяльні втрати. За підрахунками, повені знищили 54,000 домів.

ГРЕЦЬКИЙ НАЙВИЩИЙ СУД формально відкинув закиди, мовляв, недавно переведене референдум в справі скасування монархії в Греції було сфальшоване. Цей же суд остаточно ратифікував вислідн референдуму, ствердивши, що 77.2 процента голосуючих висловилися за зміни і тим самим за скасування монархії, яке було „революційним актом" і стало правосильним.

Досі вплинуло до УККА $3,674 на фонд „Акція Брежнєва"

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конгресового Комітету Америки інформують, що досі на фонд „Акція Брежнєва", проголошений для покриття видатків, зв'язаних із проголошенням в „Ню Йорк Таймс" Звернення до Американського Народу з нагоди відвідин совєтського верховода Брежнєва в Америці в червні ц. р., до каси УККА вплинуло $3,674.00. Крім уже проголошених, більші пожертви в останньому часі надіслали: Євген Скоцко, д-р Климентій Рогозинський, Прихильник УККА, Степан Вардигула, Відділ УККА в Бостоні, д-р Василь Кіналь й інж. Ярослав Татомир — усі по $50.00; проф. д-р З. Л. Мельник — $30.00; по $25.00 пожертвували: Микола Оприско, Український Горожанський Клюб в Картереті, Іванна Джус, інж. Юрій і Марія Гончаренки, д-р Антін Жуковський, М. Ковальчик та Український Горожанський Клюб у Філядельфії. Д-р Володимир Галан пожертвував $20.00. Інші склали менші пожертви, які будуть своєчасно проголошені.

Дорадники Президента твердять, що його промова применшила акутність Вотерґейту

Вашингтон. — Дорадники президента Ніксона, члени його родини та його політичні прихильники твердять, що промова, яку він виголосив у середу, 15 серпня, применшила акутність Вотерґейтської афери та що більшість американців погодиться з Президентом в тому, що час більше уваги присвятити пекучим справам країни, а Вотерґейт залишити в руках суду. Заступник пресового секретаря Білого Дому Дж. Л. Воррен, в четвер, 16-го серпня, натякнув, що президент Ніксон не відповідатиме на специфічні питання зв'язані з Вотерґейтом, бо, сказав Воррен, Президент вже виразно обговорив цю справу у своїй промові. Інші речники Білого Дому твердять, що ці специфічні питання, яких президент Ніксон не заторкнув у своїй промові, перестануть незабаром цікавити публіку, яка підтримає його заклик присвятити більше уваги важливішим справам країни. Після промови Президента, багато людей сподівалися, що президент Ніксон, під час запланованої пресової конференції, в більш детальний спосіб обговорить деякі аспекти Вотерґейтської справи.

Пані Пет Ніксон, дружина Президента, також заявила, що вона думає, що „Вотерґейт вже тепер залишився позаду нас". Республіканський сенатор Едвард Гурні, який є членом комісії, яка розглядає Вотерґейтську аферу, заявив, що переслухування цією комісією вже тривають надто довго та що вони негативно впливають на спроможність Уряду виконувати свої обов'язки.

Джеральд Воррен також повідомив, що після промови Президента до Білого Дому наспіло багато телеграм і телефонів, які у великій більшості підтримують Президента. Але, сенатська комісія, яка розглядає Вотерґейтську справу, також заявила, що одержала телеграми і телефони, та що вони в більшості схвалювали становище цієї комісії, а не Президента. Також деякі республіканські сенатори, наприклад, Едвард Брук із Массачусетс і Джейкоб Джевитс із Ню Йорку, негативно оцінили промову Президента, заявляючи, що він не дав відповіді на важливі питання. Подібно висловився сенатор Беррі Голдвотер з Арізони, заявляючи, що в своїй промові Президент не сказав нічого нового.

Джеб Меґрудер признається до вини у Вотерґейтській справі

Вашингтон. — У четвер, 16-го серпня, Джеб Стюарт Меґрудер, колишній заступник директора комітету для перевибору президента Ніксона, признався, що він брав участь у змові, яка мала за мету перешкодити судочинству, обманювати уряд ЗСА та підслухувати приватні розмови в головній квартирі Демократичного Крайового Комітету. Меґрудер, який в Комітеті для перевибору Президента був заступником Джона Мічелла, може бути ув'язнений на 5 років і заплатити грошеву кару в сумі 10,000 долярів. Меґрудер згодився співпрацювати з прокуратурою у Вотерґейтській справі в заміну за злагіднення кари. Він і Фредерик ЛаРу, який також працював у Комітеті для перевибору Президента і також признався до вини, будуть свідками проти інших членів цього Комітету, які обвинувачені в справі вломy до головної квартири Демократичної партії та в спробах затаїти цю Вотерґейтську аферу. Коли Джеб Меґрудер свідчив перед сенатською комісією, то він був одиноким із колишніх дорадників Президента, що категорично заявив, що колишній генеральний прокуратор Джон Мічелл дав свою згоду на інсталяцію підслухових апаратів у головній квартирі Демократичного Крайового Комітету. Після признання до вини в четвер, 16-го серпня, Меґрудер заявив кореспондентам, що він готовий прийняти кару та на питання одного журналіста яка наука випливає з Вотерґейтської афери, відповів, що такі речі, як політичне шпигунство, не повинні мати місця в американському політичному житті.

Американський доляр далі йде вгору на европейських біржах

Лондон. — Становище американського доляра, вартість якого була обнизилася сильно протягом минулого року і першої половини цього року, в останніх днях знову поправилося видатно на европейських грошевих ринках, до найвищого рівня за останніх два місяці. Британські й інші европейські фінансисти приписують цю поправу в поправі платничого балансу ЗСА, який — згідно з повідомленням Департаменту торгівлі у Вашингтоні — виказав у грошових оборотах з іншими країнами світу 483 мільйони долярів надвишки в другому кварталі цього року, що закінчився в червні 1973-го року. В першому кварталі ЗСА мали дефіцит у платничому балансі в сумі 10.5 більйона долярів. В четвер 16 серпня вартість американського доляра збільшилася знову на всіх головних европейських біржах — у Лондоні, Парижі, Франкфурті, Брюсселі, Амстердамі і Цюріху. У Франкфурті вартість доляра збільшилася на два пфеніґи до 2.48 західньонімецьких марок. У Парижі доляр був нотований на 10 сантимів вище і за один доляр платили 4.3375 французького франка. В Цюріху вартість доляра збільшилася на 3 сантими до 3.0437 швайцарського франка. В Амстердамі доляр нотували за курсом на 5 центів вищим — у висоті 2.7325 гульдена. У Лондоні нотували британський фунт на пів цента вище — 2.4569 за доляра. За золото платили 103 доляри за унцію у Цюріху і 101 доляр у Лондоні.

В руїнах знищеної експльозією хемічної фабрики в Лодай, Н. Дж. знайдено тіло українця Богдана Турчака з Ірвінґтону

Лодай, Н. Дж. — Після довготривалих дводенних розшуків в румовищах знищених вибуховою експльозією хемічної фабрики Маллінкродт Кемікал Компані в Лодай, Н. Дж. рятунковим командам повелося знайти в четвер 16 серпня ц. р. тіло двох загинулих робітників — українця Богдана Турчака з Ірвінґтону, Н. Дж. та Олівера Бріттінгема з Пассейку, Н. Дж. Крім цих двох загинулих внаслідок експльозії було семеро робітників поранених, із яких п'ять дуже важко і перебувають у шпиталі. Богдан Турчак мав 52 роки й був членом 14-го Відділу УНС в Ньюарку.

Ю. Мєрошевський передбачає вирішальну ролю комуністичного Китаю у ліквідації СССР та унезалежненні України

Париж. — Видатний польський публіцист Ю. Мєрошевський опублікував на сторінках журналу „Культура" з червня 1973 р. статтю на тему польської східньої політики, у якій займає становище до різних польських поглядів і концепцій щодо польсько-російських взаємин. У цьому контексті він розглядає також місце і ролю народів, поневолених Росією, які зараз находяться в системі СССР. Виходячи з засади, що „імперіялістичної Росії не маємо виглядів ані перемогти, ні виторгувати від неї для Польщі статусу незалежного партнера", Ю. Мєрошевський робить висновок, що передумовою унезалежнення народів Східньої Европи може бути тільки повна і остаточна ліквідація російського імперіялізму. Два чинники можуть в тому відіграти вирішальну ролю: комуністичний Китай і союз поневолених совєтським режимом народів включно з росіянами.

„Росія за аналогією до інших потуг перестане бути імперіялістична, коли втратить імперію. Було б безглуздим спекулювати, коли і в яких умовах впаде совєтська імперія. Вистачить ствердити, що в епосі, коли щораз то посилюються національні і визвольні рухи — совєтська імперія стає ще більшим анахронізмом, щораз більшою „особливістю" двадцятого сторіччя.

„Імперіялістична Росія загрожує Китаєві. Я є переконаний, що коли Китай змінить свою промисловість і атомовий потенціял, він почне більш конкретну політику у відношенні до СССР. Вважаю, що він буде домагатися на міжнародній арені незалежности для балтицьких держав і України. В Пекіні здають собі добре справу з того, що тільки з допомогою національної проблеми можна розчленувати Совєтський Союз і звести Росію до територіяльно властивих пропорцій".

Коли ж йдеться про польську політику щодо СССР, то Ю. Мєрошевський пропонує, щоб вона здійснювалася під кутом „розбудування і скріплювання всіх вільницьких сил у Совєтах і цементування спільного фронту поневолених совєтами народів — не виключаючи росіян".

ЗСА не підтримують безпосередньої південнов'єтнамської інтервенції в Камбоджі

Вашингтон. — Пентагон опублікував повідомлення про те, що у випадку примоЇ військової інтервенції Південного В'єтнаму у Камбоджі, ЗСА не поповнять втрат в'єтнамської армії в узброєнні та іншому виряді. Безпосередня південнов'єтнамська допомога урядові Лон Нола була б порушенням американських законів щодо допомоги для Південного В'єтнаму. Існує, однак, можливість посередньої допомоги Камбоджі без того, щоб втратити постачання з боку ЗСА. Це може статися тільки у випадку, коли вирине потреба наступу на комуністичні охоронні прибіжища в Камбоджі, які служать за випадові бази для комуністичних повстанців на Південний В'єтнам. Поінформовані кола у Вашингтоні твердять, що того роду інтерпретація відкриє догідні можливості для Південного В'єтнаму дати потрібну військову допомогу урядові Камбоджі проти комуністів, формально визначуючи цю допомогу, як наступ на комуністичні наступальні бази у Камбоджі. Того роду наступ у значній мірі відтяжив би урядові камбоджські війська, а в першій мірі столицю Пном Пен, яку оточили комуністи. Сайґонський уряд заперечив пресові повідомлення з-перед двох днів про те, що він перекинув до Пном Пен декілька тисяч вояків. Противно, він будь-якої військової допомоги Південному В'єтнамові з боку ЗСА вимагають від Уряду виразного уточнення передумов подавання допомоги для Південного В'єтнаму.

Принц Сіганук відмовляється від переговорів

Париж. — Представник принца Нородома Сіганука Чав Сенг поінформував тут, що принц Сіганук відкидає будь-яку думку про переговори, чи навіть контакти, які б мали на меті привести до мирного полагодження конфлікту в Камбоджі. Згідно з заявою цього представника, принц Сіганук переконаний, що перемога повстанчих військ недалека і що уряд Лон Нола буде повалений. Повстанські війська почнуть наступ на столицю, як тільки для цього будуть догідні умови. Переговори можуть привести тільки до поділу Камбоджі і на те камбоджійський народ не погодиться. Таку розв'язку для Камбоджі намагаються накинути всі „зовнішні сили" за винятком комуністичного Китаю, — заявив представник Сіганука Чав Сенг, який одночасно заперечив, що начебто в Камбоджі находилися частини північнов'єтнамської армії. Північний В'єтнам дає допомогу, але війну ведуть самі камбоджці. Чав Сенг заявив також, що камбоджійські комуністи не дістають ніякої допомоги від СССР.

Переговори про встановлення дипломатичних взаємин між Бонном і Будапештом перервано

Бонн. — Започатковані ще з початком цього року переговори між Західньою Німеччиною й Угорщиною в справі взаємного визнання і встановлення дипломатичних взаємин, були в четвер 16 серпня ц. р. перервані внаслідок розбіжностей у поглядах на право Західньої Німеччини репрезентувати Західній Берлін і у західньонімецьких консулатах в Угорщині. Так же само перервано з цієї причини започатковані вже переговори про встановлення дипломатичних взаємин між Західньою Німеччиною і Чехо-Словаччиною. Західньонімецький канцлер Віллі Брандт заявив, що він не відбуде своїх запланованих уже відвідин у Празі, поки справа не буде вирішена. В міжчасі комуністичні переговори між Східньою Німеччиною переведено, що він вже замкнє шляхи доїзду до Західнього Берліну, якщо Уряд Західньої Німеччини не впливне на припинення втеч громадян Східньої Німеччини, які останнім часом — в умовах встановлених полегшень щодо комунікації між Західньою і Східньою Німеччинами — стали все частішими.

Св. п. Анна Слободян, заслужена громадянка, померла в Елизабеті на 74-му році життя

Св. п. Анна Слободян із своїм мужем Романом. Фотознімка зроблена сім років тому з нагоди 50-річчя їхнього подружжя.

В четвер, 16-го серпня, у вечірніх годинах (9:20 вечора) у шпиталі св. Єлисавети в Елизабеті, Н.Дж., померла по довшій серцевій недузі на 74-ому році життя Анна Слободян, дружина колишнього довголітнього касира, а тепер почесного члена Головного Уряду УНСоюзу Романа Слободяна. Покійна осиротила мужа Романа, доньку Галину замужну Сидорович, сина Данила з дружиною Анною і з двома дітьми та сина Григорія з дружиною Анною і трьома дітьми. Покійна народилася в Нортгемптоні, Па., в родині піонерів українського громадського і церковного життя. Батько Покійної був тею відомим будівничим ряду українських церков. Від найmолодших літ була бл.п. Анна Слободян активною в українському громадському та церковному житті: ще в Нортгемптоні співала в місцевому церковному хорі, проявила опісля впродовж 5-річного побуту у Філядельфії живу активність в українській громаді, а потім теж в Елизабеті працювала невтомно в народних і громадських організаціях, в тому і в місцевому Відділі Союзу Українок Америки, будучу однією із основниць цього Відділу. Багато допомагала Покійна теж у союзовій та громадській праці своєму мужеві Романові Слободянові, з яким прожила 57 років.

Тіло Покійної покладено в похоронному заведенні Кровіцкі і МекКракен при 2124 St. George's Avenue в Linden, N.J., на границі між Елизабетом і Линден. З цього похоронного заведення вирушить в понеділок, 20-го серпня, похорон до церкви св. Володимира в Елизабеті, Н.Дж. вже о год. 9-ій ранком і опісля на місцевий Вічно Зелений цвинтар (Evergreen).

В Калґарах, Альберта, помер український піонер-агроном Корнило Продан

Вінніпеґ. — Згідно з повідомленням „Нового Шляху" з 18 серпня ц. р., у Калґарах, в Альберті, помер ще 15 червня ц. р. український піонер-агроном Маніто6и Кирило С. Продан. Похорон його відбувся 19 червня на православному цвинтарі Меморіял Гарденс у Вінніпеґу. Народжений на Катеринославщині 1888 року, сл. п. Кирило Продан прибув до Канади 1907 року й тут закінчив, один із перших в Канаді, агрономічні студії. Тому в найбільшій мірі завдячують свій господарський розвиток наші фармери „на преріях". Поселившись у Вінніпеґу, був господарським дорадником Манітобського уряду. Багато писав в українських часописах, зокрема в „Новому Шляху" про сільсько-господарські справи і фармерські проблеми, зокрема цікавився продукцією м'яса і вирощуванням м'ясних порід господарських тварин. Довгі роки працював над вирощенням манітобських сортів тютюну, і маючи вже певний успіх, мусів залишити це, коли урядові чинники відмовили йому підтримки. Був щорічним незамінним викладачем на різних сільсько-господарських курсах. Написав кілька популярних господарських брошур українською мовою для фармерів. К. Продан був членом кореспондентом УВАН.

В Ню Йорку видано великий збірник матеріялів до історії Зимового Походу

Ню Йорк. — Заходами і накладом Орденської Ради Залізного Хреста Армії Української Народної Республіки, яку то Раду очолюють майор Василь Більовщук, як голова, та майор Іван Винник, як секретар-скарбник, появився п.н. „У 50-річчя Зимового Походу Армії УНР" великий збірник праць, статтей і спогадів до історії цього славного походу, що був проведений протягом п'яти місяців від 6-го грудня 1919 до 5-го травня 1920 року глибоко в запіллі совєтських окупаційних з'єднань в Україні. Видано збірник за редакцією ген. Михайла Крата і покійного уже хорунжого Федора Гріненка. На змісті цього збірника, що мав появитися три роки тому точно в 50-річчя Зимового Походу, і що його в передмові визначено назвою „Єднання з народом", склалися статті і праці В. Іванія „Зимовий похід", Л. Шанковського „Перший Зимовий Похід: Ідея і Чин", полк. В. Задояного, В. Проходи, ген. М. Крата, хор. С. Федюка, хор. А. Зубенка, передрук більшої джерельної студії про „Зимовий Похід" ген.-полк. М. Омеляновича-Павленка та спогади М. Гараснма, ген.-пор. О. Вишнівського, май. Ф. Мелешка, хор. О. Кордіновича, Л. Кемпе, ген.-пор. П. Дяченка, І. Мазепи, В. Сім'янцева, О. Федак-Шепарович і підполк. І. Маслівця. Збірник-альманах багато ілюстрований фотографіями його командування й учасників, як також фотосвітлинами могил тих з-поміж них, що померли на еміграції і поховані на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Ню Джерзі. Наприкінці подано список жертводавців на видавничий фонд альманаху. Видано збірник на доброму папері у твердій політинній обкладинці на 280 сторінках друку. Замовляти можна у видавців: Iwan Wynnyk, 5282 Post Road, New York, N.Y. 10471. Ціна 10 дол.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Інтерес держави передусім

Криза американського Уряду, що почалася з розкриттям вотергейтської афери і допровадила до далекойдучого пониження популярности та авторитету президента Ніксона, не має виглядів на скору поправу. Остання промова президента Ніксона не внесла чогось справді такого нового, що могло б заважити на ситуації і штовхнути країну на шлях оздоровлення. Справа в тому, що президент Ніксон не дав відповіді на цілий ряд питань, які стоять на порядку дня у зв'язку із слідством, що його в справі Вотергейту веде комісія та покликаний для цього спеціяльний прокуратор. Для населення ЗСА не залишається нічого іншого, як або прийняти за добру монету поновну заяву Президента, що він у ніякій мірі не був пов'язаний з вотергейтською аферою, або, поставивши під сумнів цю заяву, чекати, які будуть висліди слідства.

Поминаючи всі мотиви, які привели до вотергейтської афери і поминаючи навіть можливість такого чи іншого пов'язання президента Ніксона з цією аферою, інтерес держави вимагає, щоб на справу Вотергейту таки почати дивитися вже з деякої перспективи і перестати розглядати її як справу майже життя і смерти. Вотергейтська афера і надуження під час виборчої кампанії 1972 року — справа дуже поважна, але не настільки поважна, щоб поза нею нічого більше не бачити. Немає сумніву в тому, що президент Ніксон прекрасно здає собі справу з сліпого кута, в якому опинилися ЗСА у висліді політики очолюваного ним Уряду. Цьому він дав виразний вислів у своїй промові, пропонуючи одночасно конкретні заходи по лінії боротьби з кризою.

Найбільшу вагу мають власне ці його пропозиції, бо йдеться тут не про вирішування вини тих чи інших осіб, включно з самим Президентом, а про те, наскільки справно і ефективно діятиме американська державна машина і наскільки успішно розв'язуватиме найпекучіші політичні, соціяльні, військові і економічні проблеми. Позиція і роля ЗСА у світі надто велика і надто важлива, щоб питання американської зовнішньої і внутрішньої політики можна пускати на самоплив.

Американська державно - політична система має відповідні механізми, з допомогою яких можна буде таки розплутати вотергейтську аферу. Коли ж ідеться про поточні державні справи, то їм в першу чергу повинна бути присвячена увага самого Президента, всього Уряду і Конгресу, бо від цього залежать ситуація в цілому світі, безпека ЗСА, а також добробут всіх американців. З цих міркувань доцільним буде остаточно розмежувати поточні державні справи від справи Вотергейту, передаючи її на остаточне вирішення компетентним чинникам. Чим скоріше це станеться, тим краще буде для цілої країни і всього її населення.

Для КГБ замало вироків

Цілих п'ятнадцять місяців від дня свого арештування перебував під слідством заарештований в половині січня 1972 року український літературний критик і публіцист Іван Світличний, поки дочекався суду у квітні 1973 року й вироку - засуду на 7 років ув'язнення і 5 років заслання. Цілий рік перебував під слідством до суду над ним у березні 1973 року і засуду на 5 років ув'язнення літературний критик і публіцист, автор трактату „Інтернаціоналізм чи русифікація?" Іван Дзюба. Не зважаючи на всі заходи й зусилля, найрізнорідніші засоби поліційного тиску і терору, кагебівським слідчим і суддям не повелося зламати ні одного ні другого й добитися від них „каяття" у формі заяви з відкликанням їхніх поглядів так, як це вдалося з початком минулого року із менш витривалими на тиск і погрози совєтських поліційно - судових органів мовознавцем Зіновієм Франко, поетом Миколою Холодним та кандидатом хемічних наук Леонідом Селезненком. На кількадесят заарештованих тільки ці троє названих заломилися під тиском КГБ і підписали написані для них заяви не тільки із засудженням своїх поглядів та вчинків, але й з обвинуваченням своїх же заарештованих друзів у різного роду „антирадянських злочинах".

З одержаних недавно повідомлень виходить, що КГБ далі не зрікається із своїх намагань зломити волю ув'язнених і добитися від них потрібних режимові покаянних заяв і затаврування обстоюваних ними в обороні особистої і національної свободи поглядів та переконань. Провівши над І. Дзюбою й І. Світличним незаконні закриті суди і позасуджувавши їх на довголітні вироки, органи КГБ не залишають їх у спокою, тримаючи їх у спецкамерах київської тюрми і вимушуючи від виснажених довготривалим слідством уже не тільки заяв із засудженням їхніх поглядів, але й написання книжок із запереченням усього того, що вони у своїх дотюремних писаннях обстоювали у своїх виступах в обороні української мови, культури й українських прав на вільний національний розвиток.

Не виключене, що кагебістам з-під знаку Щербицьких і Маланчуків вдасться зломити Івана Дзюбу та Івана Світличного і примусити їх сталінськими методами написати вимагані від них книжки, трактати чи декларації. Проте, нікого в світі й особливо ж у випробуваній і загартованій кремлівським терором Україні такі вимушені фізичним і моральним терором еляборати не переконують. В совєтській історії сталінського періоду проголошувано багато покаянних заяв із запереченням, а то й засудженням поглядів знищених режимом діячів, але ніхто сьогодні, навіть самі таки совєтські історики, не вірять ні одному їхньому слову і стверджують, що добивалися їхніх зізнань слідчі органи жорстоким вимушуванням і знущанням.

Новий синьожовтий прапор на Караїбщині

Оттава (ОУПС) — У слід за Барбадою, що проголосила самостійність у 1966 р. і прийняла синьожовтий прапор з тризубом як свій державний знак, новопостала держава на Караїбщині — Багама прийняла теж синьожовтий колір як основний для свого прапора. Її доповнює чорний клинець-трикутник при держаку. Прем'єр нової держави Л. О. Піндлінґ взяв участь у недавній конференції голів Комонвелту в Оттаві під патронатом королеви Єлисавети ІІ. Користаючи з перебування прем'єра Піндлінга в Канаді, проф. Яр. Рудницький відбув з ним інтерв'ю 9-го серпня, поставивши йому м. ін. і питання про символіку нового прапора. Прем'єр Піндлін пояснив, що синій колір символізує сині багамські моря, жовтий — піскові береги-пляжі Багами, а чорний трикутник символізує чорне населення, що поволі приходить до слова в світі. Ані з українськими, ані з шведськими барвами новий прапор не має нічого спільного.

В. С-ко

„САМВИДАВ" І ЕМІҐРАЦІЯ

Несамовита лють, з якою накидаються совєтські „вожді", їхні ставленці на Україні і вся совєтська преса на „буржуазних націоналістів" — густа димова заслона, за якою ведуться численні арешти, суди і іншого роду розправи над усіма тими людьми, які відважуються підносити голос правди або й ті, які такий голос можуть піднести. Можна припускати, що за тюремними ґратами і колючим дротом концтаборів поневіряється тепер щонайменше 300 українських інтелектуалістів і студентської молоді, обвинувачених в „агітації проти совєтського режиму".

З тріюмфального тону совєтської преси слід було б висновувати, що завдання, яке визначив був ЦК КПСС для КГБ — викрити й виарештувати авторів і видавців підпільної „Хроніки поточних подій", „Українського Вісника" та інших публікацій „Самвидаву" — якщо вже не здійснене, то зближається до здійснення. Справді бо, наплив самвидавних публікацій на Захід з бурхливого потоку обернувся на тоненький струмочок, який до того ж викликає чимраз глибшу підозру щодо джерел його походження.

І мимоволі пригадується голосна справа „Тресту" з 20-их років, „монархічної" еміґрантської російської організації, що мала буцімто в СССР свою широко розгалужену сітку, яка пересилала на Захід до своєї централі в Берліні „вичерпні інформації" про „критичну ситуацію совєтського режиму". І внаслідок того в західній пресі часто писали, що „большевицький режим за місяць - два упаде". До „Тресту" належали по одному боці найвизначніші білоеміґрантські політики та військовики, а по другому боці, в СССР — провокатори з ГПУ на чолі з Дзержинським. „Секретні документи" перевозили й пересилали з СССР кур'єри ГПУ, ніби члени організації „Трест", а із Заходу контакт з „підпіллям" підтримували кур'єри-білоеміґранти в повній вірі, що їм при переході через кордон вдасться виминати совєтських прикордонників.

На цей гачок ГПУ зловився навіть один із найвизначніших англійських розвідників, пізніше розстріляний у Москві. А відомий російський монархіст Шульгін, що „нелеґально" перебрався був до СССР, відвідав Київ і потім, вернувшись на Захід, написав книжку своїх спогадів, не здогадувався, що перепроваджували його через кордон аґенти ГПУ і на т. зв. „явочних кватирах" зустрічав він не підпільників, а ґепеушників.

В тому, що КГБ від самих початків існування „Самвидаву" старався не тільки виарештувати його видавців, але й ввести поміж його авторів своїх людей, сумніву бути не може. Для цього він мав і має дуже широкі можливості. Очевидно також, що в пересилані на Захід матеріяли „Самвидаву" аґенти КГБ вносили при нагоді деякі „корективи" і додатки, щоб дезорієнтувати їх читачів щодо дійсних інтенцій авторів „Самвидаву".

В зв'язку зі справою Шелеста виникають припущення, що деякі підпільно видавані матеріяли, автори яких, „стоячи на ленінських позиціях" і вимагаючи проведення в життя совєтської конституції, зокрема в національному питанні, мали своїх опікунів на високих партійних становищах. Ці високопоставлені особи, ортодоксальні комуністи - ленінці, бачачи вияви відродження сталінізму в ЦК КПСС і даючи свою „парасолю" для підпільних авторів, в такий спосіб зверталися через них до суспільної опінії, яка в СССР вже починає помалу здобувати „права громадянства".

А проте, трактувати Шелеста, як то робить один з наших журналістів, як українського провідного комуніста, в якому прокинулась „національна гордість", коли прочитав він „Тараса Бульбу" Гоголя, — річ неоправдана, бо суперечить цьому вся його попередня діяльність як секретаря КПУ. Та й прославлену на еміґрації його книжку „Україно наша радянська", як то звичайно буває з „авторством" партійних достойників, писав напевно не він, а хтось, кого накривав він своєю „парасолею". До речі, і в книжці тій не добачили б в Політбюрі ЦК КПСС нічого „буржуазно - націоналістичного", якби не черговий закрут в національній політиці партії, що характеризується крайнім загостренням московського шовінізму.

Вертаючись до „Самвидаву", треба сказати, що останнім часом появились на Заході „підпільні" підсовєтські видання, які не викликають сумніву, що писали їх не дисиденти. До таких видань можна з певною мірою вірогідности зарахувати „Слово Нации", „Вече", „Сеятель", що мають виразно московсько - чорносотенний характер. Яку ціль вони переслідують? Привернути симпатії російської еміґрації до совєтського режиму, що не на словах, а на ділі продовжує політику царів. Авторів цих видань напевно не арештують, бо вони самі є тими, що арештовують.

На окрему увагу заслуговує нібито самвидавний „Політичний Щоденник", що його сім чисел дісталося на Захід і що виходить начебто від 1964 року. Недавній еміґрант з Совєтського Союзу, А. Дубров, який був тісно зв'язаний у Москві з т. зв. Демократичним Рухом, твердить, що цей журнал видають партійні люди, близькі до урядових кіл в Москві, і що зміст цього журналу мало-чим різниться від розмов у партійних кулюарах. Ніхто з учасників Демократичного Руху „Політичного Щоденника", пише А. Дубров, не бачив, отже видають його спеціяльно для Заходу. А адреса редакції цього журналу на Луб'янці, тобто в штабкватирі КГБ.

До якої міри зумів КГБ здезорієнтувати щодо „Самвидаву" певні кола української еміґрації свідчить стаття в одній із українських газет, автор якої взагалі заперечує, що будь - коли могли появлятися в СССР підпільні видання, а всі вони — це кагебівська „захалявщина". Щоправда, не так, як деякі інші наші автори, він не згадує „захалявників"-українців, що поневіряються в мордовських концтаборах, але натомість називає кагебістами Солженіцина з його „В крузі першому", А. Марченка з його моторошними „Моїми зізнаннями" і особливо Гросмана, що в своїй книжці „Сім днів творіння" в одному її розділі, з разючою силою описав голод на Україні в 1932-33 році. Автор цієї статті твердить, що „Сім днів творіння" написано на те, щоб „застрашити" Захід і тим самим „упокорити" його.

Чи зовсім стлумили каґебісти ті джерела, які так піднесли на дусі українську еміґрацію? „Хроніка поточних подій" і „Український Вісник" вже давно не появлялись. Чи всіх їх редакторів виловили? Мабуть, не всіх, бо діяльність „Самвидаву" продовжується, але вже в інших формах.

Одною з цих форм є перекидання на Захід в кількох примірниках листів з очевидною інтенцією, щоб були вони не лише опубліковані в пресі, але й щоб зміст їх був переданий назад, до СССР, через радіо. Це вже праця найглибшого підпілля, покищо недосяжного для найспритніших аґентів КГБ. І напевно ті відважні люди, які такі листи-хроніки останніх подій висилають, лише чекають, щоб гребінь хвилі терору, що розгорнувся тепер в СССР, перейшов понад їхніми головами і щоб могли вони вернутися до систематичної публікації підпільних видань — єдиного живого голосу, що досі лунав у совєтському темному царстві.

Чимало ознак свідчать про те, що терор, який розпаношився тепер в СССР, а передусім на Україні, має закінчитися якимись глибокими змінами в зовнішній і внутрішній політиці правлячої партії. Лише докорінними змінами можуть відвернути в Москві бодай на якийсь час загрозу для режиму, що її зроджують чимраз гостріші проблеми національні, проблеми, зв'язані з промисловістю, сільським господарством і — свободою для підсовєтських народів. Терором годі всі ці проблеми розв'язати, і ініціятори терору можуть самі впасти його жертвою: сучасна правляча каста — найбільш егоїстична група в історії Російської імперії. Гарячковими темпами творений нині в СССР культ Брежнєва говорить про те, що партійна верхівка в Москві сталінськими методами старається забезпечити себе супроти всяких несподіванок.

А „Самвидав"? — „Самвидав" напевно ще відродиться, бо годі позаганяти за колючі дроти всю молодь, яка прагне правди і хоче волі та незалежности для свого народу.

Степан Женецький

МОЛИТВА У ШКОЛАХ

Минуло вже повних десять років з того часу, коли американський Найвищий Суд в липні 1963 року виніс ганебну постанову, якою заборонив обов'язкову молитву в американських державних школах.

Як звітує американська преса, десяту річницю цієї постанови Найвищого Суду, якою насправді „вигнано Бога" з американських публічних шкіл, зустрічають цілою серією клопотань у Конґресі, щоб ухвалити такий конституційний додаток, з допомогою якого можна було б обійти цю судову постанову і знову дозволити учням в державних школах молитися.

Сенатська судова підкомісія переслухала 27 липня ц. р. кількох членів Конґресу, які підтримують такий конституційний додаток. Дальші переслухання в цій справі мають відбутися після літніх вакацій Сенату. Голова цієї сенатської підкомісії, сенатор Бирч Бейґ, демократ, хоч сам проти такого додатку, приобіцяв, що його комісія допустить до голосування над цією важливою справою в Конґресі.

Українським читачам цікаво буде запізнатися з усіма арґументами „за" привернення і „проти" привернення молитви в американських публічних школах, які тепер обговорюються на сторінках преси.

У постановах з 1962 і 1963 рр. відносно молитви в публічних школах Найвищий Суд заборонив відмовляти її на тій підставі, що це, мовляв, порушення Першого додатку до Конституції, який запевняє релігійну свободу своїм громадянам.

А як тоді справа із законом про ґарантію релігійної свободи? Це правда, що нікого не можна примушувати молитися, але це також правда, що коли хтось бажає молитися, то повинен мати свободу це робити приватно, у власному домі, в церкві чи публічних будинках — в цьому випадку в державних школах.

Покликаючись на цю постанову Найвищого Суду, нижчі американські суди насправді прогнали Бога з публічних шкіл. А чи суди забули той факт, що Конґрес, Сенат і навіть Найвищий Суд починають свої сесії молитвою? Чи американські судді переочили той факт, що в тексті присяги на вірність Америки є слова: одна нація „під Богом", і що на американських грошах стоїть напис: „Віримо в Бога"? Також у Декларації Свободи говориться, що американці наділені „нашим Творцем невід'ємними правами". Де ж тоді логіка забороняти учням в публічних школах молитися?

З наведених вище причин, твердять прихильники молитви, конституційний додаток, який дозволяє молитву в публічних домах, є конечним, щоб уневажнити судове рішення про заборону молитви в публічних школах.

Конституційний додаток, твердять його прихильники, відносно поновного введення молитви в державних школах також є конечним для відновлення занепалого морального стану населення Америки.

Додаток про дозвіл молитися в школах не встановить переваги якогось одного віровизнання над іншими, не порушить прав тих громадян, які не бажають молитися, — він лише скріпить конституційну засаду про свободу релігії в Америці.

Прихильники додатку про привернення молитви в публічних школах, твердять противники привернення, не розуміють рішення Найвищого Суду в цій справі. Суд не забороняє молитви в публічних школах і домах, а забороняє тільки стейтові тексти молитов і релігійну науку, бо це противиться Першому конституційному додаткові.

Противники молитви далі твердять, що Найвищий Суд не усунув релігії зі шкіл, а тільки підтвердив факт, що викладання релігії не може бути предметом навчання. Бо хто з батьків бажає, щоб їхніх дітей навчали релігії вчителі, які релігійно не вишколені і які можуть навчати дітей таких віровизнань, що не відповідають батькам?

Як висловився суддя Гуґо Блейк, добровільна молитва в школах криє в собі посередній примусовий тиск на меншинні віровизнання, щоб вони підпорядкувалися релігії більшости.

Релігійна свобода й відокремлення Церкви від держави ґарантують Перший додаток до Конституції, ухвалений на підставі досвіду засновників країни, багато з яких утекли від релігійних переслідувань у старому краю, що їх спричинили державні релігії.

„Релігія у нашому суспільстві в належній пошані, — писав суддя Том Кларк в одній із постанов відносно молитви в школі. — Цю пошану вона здобула довгою традицією і є непереможною твердинею в серцях і думках людей. Через гіркий досвід ми дійшли до переко-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Манна з неба

З деякого часу, якщо хтось зверне на це увагу, газети та журнали перестали кормити читачів фантастичними історіями про літаючі тарілки та інші об'єкти, а проте недавно, в білий день, автор цих рядків трохи сам не впав жертвою атаки таких літаючих об'єктів! А це сталося так: автор, та й ще купка нюйоркчан, стояли на схрещенні 10-ої евню та 50-ої вулиці і спокійно дожидали автобуса, як раптом всі ми усвідомили собі, що знаходимось під обстрілом з повітря. Якісь неокресленого формату та вигляду предмети стали летіти нам на голови з даху сусіднього будинку... На щастя, в нашій групі опинився теж колишній учасник в'єтнамської кампанії, якого називали „Шорті".

— Take cover! — скомандував „Шорті", і всі безпляново відступили в найближчу браму.

Аж тоді ми помітили, що літаючі об'єкти це були просто свіжі, рум'яні колачики, так звані „деніш", начинені мармелядою або й повидлом. Вони летіли згори доволі рясним дощем і зараз таки розхлябувалися рідкою кашею об кам'яні груди тротуару. Кукаючи-зазираючи з брами, ми запримітили також, що на даху сусідньої кам'яниці метушилось кількоро смаглявих підростків: одні подавали „амуніцію", другі систематично бомбардували автобусову зупинку.

— От, голота! — сказала з обуренням добродійка з парасолькою. — Не досить того, що накрали десь печива і самі нажерлися, то ще й мечуть його людям на голови! Аби вам руки покрутило, поганці!

В цьому місці вийшов теж із себе ветеран в'єтнамської кампанії. Вискочив на середину вулиці і затиснутим кулаком погрозив пацанам, сказавши кілька терпких слів на адресу їхнього батька, а радше матері... В цій хвилині свиснула в повітрі здорова буханка хліба в цельофані і гримнула на хідник, майже перед самим носом бойово настроєного „Шорті". Бомбардування кріпшало, пішла в рух, як то кажуть, тяжка артилерія! Але тоді, Богу дякувати, надкотився наш автобус, до котрого ми повскакували майже на ходу, і таким способом ціла пригода обійшлася нам без жадного пошкодження чи каліцтва.

Пригода, як пригода, такі і багато гірші тепер на порядку дня (чи ночі) в нашому „фанс-сіті", та характерне те, що віднотований тут випадок трапився в дільниці Ню Йорку замешкалій міською біднотою, де більше як третина мешканців живуть на кошти суспільної опіки, яким падає манна з неба, — як казали колись в нашому, Старому Краю.

Ікер

Григорій Костюк

ПРО УБІЄННИХ

(З промови на жалобній зустрічі українців Канади й Америки 29 липня 1973 р. на оселі „Київ" у Канаді)

(1)

Ми зібралися сьогодні, щоб у спільній молитві, у спільній духовій єдності, у глибокій жалобі відзначити 40-річчя найтрагічнішої події в історії нашого народу. 40 років тому на широких просторах нашої Батьківщини, внаслідок антинародної політики комуністичного уряду, постав страшний масовий голод. Трудящі українські люди, що віками годували себе й сусідів своїх, внаслідок організованого грабунку й злочинної політики влади, опинилися в обставинах безвихідної катастрофи. Від неї загинула майже четверта частина української нації. За глибиною всенародної трагедії це була нечувана доба.

Іван Павлович Багряний, що так, здається, ще недавно жив, творив і працював разом з нами, в одному з своїх найкращих творів про цю макабричну добу — в сатиричній поемі „Антон Біда — Герой труда" подав суцільно - трагічну історію страждань нашого народу того пекельного часу. Ряд окремих епізодів і картин поеми звучать, як кричущі документи людської трагедії.

Попухлі люди на шляхах,

По вигонах
і по хатах.
Жах матерів
і плач дітей...
І рясно трупів і костей
Всіма забутих взагалі —
Непохоронених в землі.
І на землі,
і на траві,
і в хатах — мертві всюди,
А серед вигону — живі
Паслись, мов вівці, люди!!!
. . . .
А по шляхах повзли чутки
Тривожні й неймовірні,
Що діточок десь матері
З'їдали божевільні...

Це лише пару фрагментів болючого крику серця сучасника і поета. А хто з нас, що якось пройшов через ту смертоносну добу, не носить у своєму серці, як забитий іржавий цв'ях, як болючу рану, важкий тягар спогадів про пережите. Дарма, що не всі ми пухли з голоду. Але всі ми, сучасники тієї доби, бачили і глибоко переживали ту всенародну трагедію.

Я дивлюся зараз на наших славних, здорових і життєрадісних дітей, що стрункими лавами в дитячих групах ОДУМ'у, Пласту, СУМ'ю і просто з батьками виповнюють нашу сьогоднішню зустріч, а в моїй пам'яті постають тисячі нещасних дітей років голодової трагедії. Я ніколи не забуду милого, з розумними карими очима, хлопчика років 10-12, на ім'я Грицько, що в перші ще холодні березневі дні 1933 року приїхав з Дніпропетровщини до Харкова, щоб роздобути хліба для мами, яка вже не могла ходити. Ця дитина тижнями чипіла коло хлібної крамниці на Холодній Горі, випрошуючи окраєчки хліба, які старанно в торбинці зберігала „для мами". Він щодня пив зі мною чай, ночував у холодні ночі на моїй кухні, і я щодня давав йому рештки того хліба, що міг дати. Але це була лише велика розпука, бо ж я розумів, що цим зарадити цій великій трагедії не можна. А мій Грицько, тимчасом, все збирався рушити до мами. Він ось, мовляв, тільки ще трішки наповнить свою торбинку огризками хліба і поїде до мами. Та ось одного дня, вернувшись з роботи, я Грицька не застав. Не було й інших безпритульних дітей, що купчилися звичайно коло нашого будинку. Я спитав двірника, що сталося. Той відповів, що налетіла міліція і всіх, кого піймала, забрала на вантажне авто. Довго, мабуть, мучилася в передсмертних голодових муках мама на Дніпропетровщині, чекаючи на сина і на окрайку хліба! А скільки ж таких матерів і таких дітей було тоді по всій Україні?!

У моїй пам'яті на все життя залишилася моторошна картина мертвих і напівмертвих людей, що мішма, ніби байдуже, лежали на Катеринославській вулиці по дорозі з Холодної Гори до вокзалу. Я також ніколи не забуду розповіді мого приятеля, директора видавництва дитячої і юнацької літератури, Миколи Грицая, що його наприкінці 1932 року були післали на так звані хлібозаготівлі. Він сам-на-сам розповідав у розпуці незбагненно-пекельні епізоди. Серед кількох страхітливих він розповів про збожеволілу матір, що в приступі трагедії вбила і з'їла свою дитину, а тоді прийшла в сільраду, щоб веселим тоном розповісти про це.

У моїх руках є уривок із спогадів, померлого в Сан Пол (ЗСА) професора Харківського університету Хоми Рябоконя. Цей документ звучить так:

„Зіна — це старша донька моєї сестри, що вмерла разом з матір'ю на полу, замучена голодом. Було їй 10 років. Цього листа вона передала моєму батькові за два-три тижні до смерти. Ось що було написано в тому листі:

„Дорогий Дядю! У нас нема хліба і нема чого їсти. Батько охляли з голоду і лежать на лаві, не встають. Мама осліпли з голоду і нічого не бачать. Я їх виводжу на двір. Мені дуже хочеться хліба. Візьміть мене, дядю, до себе в Харків, бо я вмру од голоду. Візьміть, я ще маленька і хочу жити, а тут я вмру, бо всі вмирають"...

Що можна сказати про цю смертельну благальну розпуку, про цей розпачливий крик дитини про порятунок? Де ще в світі можна знайти страшніший документ про людську трагедію і про міру злочину тих, що до такої трагедії допровадили?! Чи ж буде суд, чи ж буде кара, бодай посмертно, цим злочинцям? „Повинна буть, — сказав колись Тарас Шевченко, — Бо сонце стане і осквернену землю спалить!" А наш сучасник, згадуваний вже Іван Багряний, про це пророче висловився так:

Я вірю,
Прийдуть ті часи,
Коли на Україні
Оце читатимуть усі
Про муки наші нині.
. . . .
Я вірю в те,
Я знаю те, —
Розплати славний день
гряде!
День справедливого суда!
. . . .
За всіх братів —
Твоїх,
Моїх...
За всіх,
За всіх дітей своїх.

Піднімуться „раби малі"
За правду в „своїй хаті", —
Щоб був той „СИН
І була МАТИ
І були ЛЮДИ НА ЗЕМЛІ!"

(Закінчення буде)

„Міс Франція" буде почесним гостем равту української преси і радіо в Канаді

Торонто (СУЖК) — Міс Франція, панна І. Крумакер, українського походження, яка на Всесвітньому Конкурсі Краси, що відбувся в Атенах, виграла першу нагороду за граціозність буде почесною гостею 8-го Равту Української Преси і Радіо Канади 1974. Равт получений цього року із Бенкетом Подяки для країн українського поселення у вільному світі відбудеться в суботу 16 лютого в Кенедієн Рум Роял Йорк Готель у Торонті. На Бенкет запрошені прем'єр Канади і прем'єри усіх провінцій Канади, де поселені українці, а також амбасадори тих країн, де живуть українські поселенці. Огляду на те, що адресар Спілки Українських Журналістів Канади є малий, проситься тих усіх, які плянують взяти участь у тій розваговій імпрезі карнавалу подати свої адреси до канцелярії СУЖК, щоб у відповідний час Управа могла вислати запрошення. Адреса Спілки:

Assn. of Ukr. Journalists
140 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5V 2R3

Подорож Міс Франції спонзорує відоме українське Бюро подорожей Теодосія Волошина „Астро Тревел" 2198 Блюр Ст. Захід, Торонто, Онтаріо. Пан Т. Волошин виїздить в половині вересня до Парижа, щоб устійнити всі деталі приїзду нашої гості в Канаді.

В Україні мають „розвивати і пропагувати радянську пісню"

Київ. — Газета „Культура і життя" з 9 серпня принесла повідомлення про те, що „Колегія міністерства культури УРСР та президія Спілки композиторів України затвердили плян заходів по дальшому розвитку та пропаґанді радянської пісні. Зокрема передбачено: — активізувати роботу композиторів по створенню патріотичної громадянської пісні, яка оспівує радянську дійсність, робітничий кляс, колгоспне селянство, духовний світ радянської людини; — провести творчу нараду композиторів-піснярів республіки з питання „Про жанрові особливості та стилістичні риси сучасної радянської пісні; — провести семінарі поетів з метою розширення активу поетів-піснярів та ознайомлення їх з специфікою поетичних пісенних творів; — проводити у музичних вузах, музичних і культосвітніх училищах внутрішні конкурси студентів композиторських факультетів на створення пісень: студентів вокального і дириґентсько-хорового факультету — на краще виконання радянських пісень (в тому числі — студентських пісенних робіт)...; систематичне проведення в м. Києві та обласних центрах республіки концертів радянської пісні з залученням кращих виконавців; — директорам, художнім керівникам філармоній, Укрконцерту, обласним відділенням Спілки композиторів України рекомендувати посилити увагу до питання створення нового пісенного репертуару та художньої якости його виконання".

Коротко, намагання формувати духовість „нової радянської людини" в Україні проходить з повною силою та з використанням всіх можливостей, що їх має у своєму розпорядженні державний та партійний апарат.

Прийдьте на з'їзд міттенвальдців!

Недавно українські газети („Свобода" й „Америка") принесли вістку, що колишні мешканці міттенвальдських таборів у Єґер - Піоніркасерне та в Лютензее 25 і 26-го серпня влаштовують з'їзд на оселі „Верховина" у Глен Спей.

Таких з'їздів було вже багато та й ще багато буде, але для людей, що провели кілька років у чудовому закутку баварських Альп, у тіні верха Карвендель, серед чудової природи, але й теж у атмосфері сірої безнадії і безвиглядности, він, цей з'їзд, має свою вимову, він викликає спомини з тих днів, що безповоротно минули, спомини веселих і сумних подій, ставить перед очі сильветки людей, що там жили, відігравали якусь ролю, сильветки постатей „урядових" або „опозиційних", часом поважних, а інколи комічних.

Сьогодні з перспективи двадцятькількох років усе те, що ділялось у Міттенвальді, виглядає трохи інакше, всі проблеми таборового життя і таборової „політики" стають зовсім у іншому світлі, на багато драстичних питань дало відповідь саме життя, а час, як звичайно, розв'язав багато заплутаних справ.

Тому й до цієї нотатки про з'їзд міттенвальдців багато з нас, що там жили, працювали й робили „таборову політику" чи тільки поборювали „таборову кліку", ставиться з крихіткою сантименту, з почуттям цікавости й надією повернути час до тих днів, коли то, хоч голодно й холодно, було в нас більше готовости до посвяти для добра ближніх, коли ми змагались за якісь наші правди, вірили в каву лас правди, вірили в ласкаву долю та й вірили, що світ усе таки не такий лукавий.

Осередком української громади в міттенвальдських таборах були касарні гірських стрільців — Єґеркасерне. Сюди прибула перша група українців у числі 200 осіб ще на початку березня 1946 р. чи як там, а потім у квітні того ж року перевезено сюди 1600 душ із Карльсфельду, а в травні ще 1200 наших людей із Фюссену знайшли тут притулок. До кінця червня 1946 р. число українців у цьому таборі переходило 3000 душ. Адміністрація в таборі було з призначення директорів УНРА, які ледве чи прислухалися до потреб і вимог підпорядкованих їм Ді-Пі. Та вже 14 липня 1946 р. відбулися перші вибори до Таборової Ради. Змагалися дві листи за „владу". Перша листа здобула 6 місць у таборовому парляменті, а друга 19 і ця група, що підтримала другу листу, вже до кінця існування табору була „при владі".

На тему панування однієї „політичної групи" над тритисячною громадою можна б писати цілі історії, більше чи менше правдоподібні, але це не таке важливе. Важливе те, що вибрана таборянами репрезентація, а потім таборова управа, зуміли розбудувати громадське життя, пустити в рух школи, побудувати церкви, зорганізувати цілу низку курсів вишколу фахівців та створити багато варстатів самообслуги і фахової підготови дорослих до невідомого життя у невідомих країнах та обставинах.

У подвійному числі таборового бюлетеню „Таборові Будні" за 20 липня 1947 р. подано підсумки праці таборової громади за один рік. Підсумки праці „таборової республіки" за один рік імпозантні. Кількість шкільних закладів, число записаних учнів, чисельність учасників різних фахових курсів, самоосвітніх гуртків, число молоді в виховних організаціях, — це все говорить похвально про тритисячну громаду. Великий відсоток населення учиться, дошколюється, працює. У таборі була своя преса (один щоденник і один тижневик), активний і формативний радіовузол, багата бібліотека, відбувалися лекції, доповіді, громадські зібрання, табір був місцем загально - українських з'їздів, конференцій, нарад — це найкраще свідоцтво високого громадського і морального рівня і громади та її проводу.

Голодні й одноманітні харчові пайки родили різні підозри. Старші і незарадні, або з'їджені довгим безділлям, заздрили молодшим і проворнішим їхніх успіхів, лінивіші і слабші посміхкувалися з метких і працьовитих, а всіх їла нудьга, безвиглядність, непевність завтрішнього дня, цілковита ізоляція, безперспективність нашої справи. І тільки висока ідейність таборових провідників, тверда рука таборової управи — зуміли втримати цю різношерстну громаду в добрій формі, заставити її вчитися, працювати й чекати тієї хвилини, коли перестане падати гірка, але все таки дарова, манна в формі ласкавого унрівського хліба.

З'являлися поголоски про „злодіяння" таборової адміністрації, таборової поліції. Навіть статечні громадяни академічними титулами присягалися, що знаний і шанований серед української інтеліґенції письменник Віктор Петров - Домонтович не минув рук таборової поліції. Поголоски були вперті, супроводжені вірогідними деталями. Аж по роках прийшла чутка, що цей „еміґраційний патріот" помер від старости в Києві чи Москві, нагороджений високими відзначеннями за великі заслуги для „родини". Замовкли поголоски, достовірні свідки відійшли з цього світу й якось ніхто не журився тим, яку велику кривду заподіяно людям, що служили громаді.

Ціла низка громадян міттенвальдської „республіки" знаних чи то з їх фахової праці, чи з громадської активности, відійшла з цього світу, але їхні імена так тісно пов'язані з тією громадою, що їх годі забути. Реєстр їхніх імен довгий і зростає з кожним роком. Згадати б тільки таких, як д-р Володимир Загайкевич, д-р Степан Баран, д-р Михайло Годованець, ред. Іван Німчук, д-р Мирон Дольницький, мгр Михайло Дужий, о. декан Михайло Кравчук, Василь Нагайський, Нестор Кузьо, ген. Борис Палій-Неїло, д-р Зіновій Лисько, проф. Володимир Цісик, проф. Наталія Василенко-Полонська, і багато інших, що їхні імена записані в Божій книзі праведників.

Роки, прожиті в такому великому гурті людей із цілої соборної України, залищило виразний слід на психіці міттенвальдців. Тут же зустрілися люди з-під кількох займанщин, виховані в іншій атмосфері, в інших суспільно - громадських і політичних умовинах. Перебування в одному бараці, на одному коридорі, а то й спільній кімнаті, тільки за ширмою простирала чи коца дало людям змогу пізнати себе, зблизитись і навіть заприязнитись. Тому й сьогодні, після добрих двадцять років, стрічаються міттенвальдці як рідні. Та щоб не уживати цього вислову як заяложеного трафарету, скажім простіше, стрічаються з певним сантиментом чи то колишні вояки, що провели спільно час у воєнних окопах, чи в'язні у спільній тюремній камері.

Прийдьте на з'їзд міттенвальдців! Згадаємо ті дні, коли перед нами не було ніякого майбутнього, ніяких надій, ні перспектив, але ми все таки в тій примусовій зупинці після траґічного минулого і перед невідомим майбутнім творили справжнє життя здисциплінованої і промадсько виробленої людської спільноти.

Петро Рогатинський

Вечір в честь Григорія С. Сковороди в Чикаґо

На закінчення академічного року Українських Вищих Освітніх Курсів ім. Петра Могили, які основані тому 9 років і тепер очолені проф. Мирославом Семчишином, курсіа, що поглиблюють і поширюють українознавчі знання серед академічної молоді і старшого громадянства, а теж підготовляють кадри нових учителів до українознавчих Шкіл, — відбулася ориґінальна імпреза присвячена 250-им роковинам з дня народження українського філософа Григорія Савича Сковороди. Промотором цілої імпрези була проф. Людмила Кодельська (викладач курсу про філософію Сковороди), а організатором — студентка — Галина Грушецька. Вечір відбувся 9-го червня ц.р. в залі Т-ва „Леви".

Після вступного слова директора курсів проф. — М Семчишина і студента Мирона Панчука, доповідь про Сковороду та його місце в історії української культури — виголосила проф. Л. Кодельська. Студентки Оля Голяш, Ірина Голод та п-ні Ева Зеленко прочитали деякі байки Сковороди, а додатково ця остання подала ще й коротку і цікаву характеристику цього жанру творчости нашого мислителя. Потім ми почули теж цікаві і ориґінальні думки і спостереження нашої академічної молоді про „Педагогічні погляди Сковороди" (студентки Марти Салдан) і „Філософічні думки Сковороди" в актуальнім насвітленні студентки Оксани Павлівець. На закінчення вечора Галина Грушецька прочитала коротку доповідь про особливості музичної й пісенно спадщини філософа.

У мистецькій програмі вечора виступали студентки — Олександра Савин і Галина Грушецька, які у супроводі молоденьких бандуристок проспівали кілька пісень авторства і музичної обробки Гр. Сковороди.

До успіху вечора причинився коментарями заповідач студент М. Панчук, та ориґінальна декорація естради, на якій виднів в оточенні містичних філософічних фігур гарно зображений портрет великого філософа, виконаний відомою мисткинею Лесею Дяченко-Кочман.

Около 70 осіб гостей теплими оплесками висловили вдячність і признання студентам Українських Вищих Освітніх Курсів.

Катерина Домашевська

ДО ТУРЕЧЧИНИ ПРИБУВ НОВИЙ СОВЄТСЬКИЙ ВТІКАЧ

Анкара. — Турецькі чинники повідомили про те, що до турецького берега причалив 16 серпня на гумовому човні новий втікач з СССР Валерій Янін, за професією інженер, який втік із совєтського корабля і три з половиною днів перебував на Чорному морі намагаючися продістатися до Туреччини. Валерій Янів попросив для себе політичного азилю. Новому совєтському втікачеві 26 років.

МОЛИТВА У ШКОЛАХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нання, що Уряд не всилі опанувати цю твердиню, незалежно від того, чи ціллю його є допомагати їй, поборювати її, поширювати чи забороняти".

Отакі є ар.ументи „за" і „проти" привернення молитви в публічних школах.

Треба сподіватися, що арґументи „за" переможуть, відповідний конституційний додаток буде Конґресом ухвалений і незабаром американські діти в публічних школах знову зможуть молитися.

У глибокій скорботі сповіщаємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в четвер, 16-го серпня 1973-го року в Елизабеті, Ню Джерзі, відійшла у Вічність на 74-му році життя

наша Невіджалувана ДРУЖИНА, МАТИ і БАБУНЯ

св. п.

АННА СЛОБОДЯН

ПАНАХИДА в неділю, 19-го серпня, о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Кровіцкі і МекКракен при 2124 Сейнт Джорджес евеню в Лінден, Н. Дж., на межі Лінден і Елизабет.

ПОХОРОН в понеділок, 20-го серпня, о год. 9-ій ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж., і опісля на Вічно Зелений (Евер Ґрін) цвинтар тут же.

МУЖ, ДІТИ і ВНУКИ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

З глибоким сумом ділимося вісткою з всім Членством ТУІА і Українським Громадянством, що дня 14-го серпня 1973 року з Волі Всевишнього відійшов у Вічність

бл. п. Інж. Арх.

ОЛЕКСАНДЕР ТИМОШЕНКО

визначний член і бувший голова ТУІА.

ПАНАХИДУ відправлено в четвер, 16-го серпня 1973 р. в Православній Церкві св. Андрія Первозванного у Вашингтоні.

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 17-го серпня 1973 р. о год. 2-ій по пол. на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Достойній Родині висловлюємо глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА

З великим жалем повідомляю Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 8-го серпня 1973 року несподівано, на удар серця, помер в Німеччині (Bad Nauheim) наш Найдорожчий МУЖ, СТРИЙКО та ШВАГЕР

бл. п. Д-р Медицини

ГРИГОРІЙ ДМИТРІВ

ПОХОРОН відбувся дня 14-го серпня 1973 року на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — МЕЛЯНІЯ
братова — СОФІЯ ДМИТРІВ, на Україні
братанки: РОМАН з дружиною ЛІДОЮ та синами, на Україні
ІВАН з дружиною МАРІЄЮ та синком, на Україні
шваґер — Мґр. ТАДЕЙ ЧОРНИЙ з дружиною ОЛЕЮ та донькою, в Польщі

Ділимося сумною вісткою, що дня 15-го серпня ц. р. в День Пречистої Діви Марії, о год. 7:45 веч. упокоїлася в Бозі, на 78-му році життя, наша Найдорожча МАТИ, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ЄВГЕНІЯ СМІШКЕВИЧ

з дому КОСОНОГА

по довгій недузі.

Покійна народилася в Угнові, Зах. Україна 1895 р., проживши своє повне праці життя, насамперед на Рідних Землях, а потім на еміґрації.

Горем прибиті і осиротілі:

син — БОГДАН з дружиною СТЕФАНІЄЮ та дітьми: РОМАНОМ і ОКСАНОЮ
донька — ІВАННА з мужем МИКОЛОЮ ЧИРОВСЬКИМ та синами: ЛЕВОМ, ЮРІЄМ, АНДРІЄМ та ІВАНОМ
брат — ВАСИЛЬ КОСОНОГА з родиною в Польщі
та численні ближчі і дальші рідні в Америці, Україні і Польщі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться як слідує: п'ятниця 17-го серпня, о год. 8-ій веч. — ПАНАХИДА в похоронному заведенні Литвин і Литвин, субота, 18-го — СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОНИ в 10-ій год. ранку з церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд Аве. в Нюарку, Н. Дж., відтак на цвинтар Gate of Heaven в Гановер, Н. Дж.

Зустріч ОДУМ-у ЗСА і Канади

(ОК). — Цього року припадає 800 рокіз від заснування міста Полтави на Лівобережній Україні. Цьогорічна зустріч молоді ОДУМ-у Америки й Канади та українського громадянства відбудеться в Чикаго 1-го і 2-го вересня. Вона присвячена 800-річчю Полтави. ОДУМ, щоб відзначити цей ювілейний рік міста, що дало найвизначніших громадських і політичних діячів української нації, видав пропам'ятні коверти, жетони та герб Полтави.

Зустріч ОДУМ-у розпочнеться в суботу, 1-го вересня, змаганнями філій ОДУМ-у в різних ділянках спорту на площі Лейк Шор парку при Чикаго вулиці і Лейк Шор Драйв коло озера Мичиген. Цього ж дня з авдиторії школи Шопена о 7-ій годині вечора відбудеться величавий концерт молоді. В нім візьмуть участь ансамблі бандуристів з Торонто (керівник Валя Родак), Детройту (кер. Петро Китастий), Міннеаполісу (кер. Володимир Вовк), Чикаго (кер. Анатолій Луппо). В концерті візьмуть участь різні танцювальні групи, між ними одна з найчисленніших, понад 60 осіб, з Торонта, якою керує Микола Балдецький, співочі групи, струнний ансамбль з Чикаго (кер. Віктор Войтихіз) та інші.

Увечері, після концерту, в домі ОДУМ-у буде вечірка для членів ОДУМ-у. В неділю, 2-го вересня, зустріч ОДУМ-у розпочнеться Богослужбою в українському православному соборі св. Володимира, яку відправить митрополит Мстислав, єпископ Константин, о. протопресвітер Федір Білецький, настоятель катедри та духовенство. Після одумівського обіду та дозвілля з екскурсією по Чикаго, у великих залях Монт Клер при 2957 Норт Гарлем вулиці, відбудеться о 6-ій годині вечора бенкет і забава з участю уроджениців Полтави чи Полтавщини — членів Почесного Комітету Зустрічі. В Почесний Комітет входять Митрополит Української Православної Церкви Владика Мстислав, Борис Мартос — кол. прем'єр Уряду УНР, президент УНР в екзилі Микола Лівицький, віцепрезидент Микола Степаненко, Василь Іванович Гришко, автор багатьох праць та голова УРДП, Григорій Китастий, композитор-бандурист, керівник Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка та почесний член ОДУМ-у і композитор гимну та маршів ОДУМ-у, Михайло Воскобійник — науковець і громадський діяч, генерал Самутін та інші.

Після бенкету відбудеться забава на якій гратиме оркестра М. Козленка. ОДУМ, відзначаючи 23-тю річницю з часу заснування, може похвалитися успіхами. Його ряди збільшилися, зактивізувалися. ОДУМ тепер існує в ЗСА, Канаді, Німеччині та Англії.

СПОРТ

„ЛЬВОВ'ЯНИ" ПОМСТИЛИСЯ ЗА „ТРИЗУБА". — ТРИ ДРУЖИНИ ЛЬВОВА НА ПЕРШИХ МІСЦЯХ

Клівленд, Огайо. — В квітні цього року „Тризуб"-Філядельфія програв у Клівленді 0:3 проти тутешнього Інтер-Італієн СК і відпав від дальших ігор за (відкриту) Чашу Америки.

Якби хтось тоді був сказав, що до трьох місяців клівлендський УАСК „Львів" (який тоді телімбався на четвертому, передостанньому місці льокальної групи Схід Лейк Ірі Сакер Ліґ), що цей „Львів" у такому ж відношенні 3:0 переможе цих же італійців і помстить поразку братнього „Тризуба" — такого фантаста негайно спрямували б були до відомих психіятричних закладів, у Каламазу, Мичиґен. Автор цих слів не брав справу аж так гостро — бо в міжчасі „Львів" виграв був троє змагань — але, як довголітній опікун юньйорів „Львова", Мирон Радзикевич заповів перемогу „Львова" проти італійців, я назвав його „Мироном із Амієн". Це мала бути алюзія до романтичного героя Петра з Амієн (Франція). Цьому Петрові, чи П'єрові, приснилося, що Христос велів йому збирати малих нелітніх хлопців, мовляв, з дітворою, під благословенням Христа, Свята Земля буде назавжди відвойована від турків. Петро виконав волю... свого сну, з фіналом фатальної масакри дітей у нерівному бою (дані взяті з „Історії Австро-Угорської монархії" Адріяна Копистянського).

В даному випадку чудо таки сталося: в понеділок, 9-го липня, американська „Клівленд Прес" принесла вістку п.н.: „Три ґолі Сантоса промощують перемогу українців" (над італійцями, які в міжчасі стали футбольним віцечемпіоном ЗСА, програвши в Каліфорнії 3:5 фінал проти місцевої жидівської Маккабі). Отже, діти-юньйори „Львова", якими тепер щедро всіяна перша доросла дружина, перемогли реґулярну італійську футбольну армію. Італійці можуть казати, що мали трьох запасних, але, по-перше, ці змагуни тепер не їхні (в час вакацій вони грають у професійній дружині Клівленд Старс), а, по-друге, „Львів" виступив до цієї зустрічі теж із трьома запасними... Коротко й ясно: провідникові й тренерові „Львова" інж. А. Шепаровичеві належиться ще раз поґратулювати й подякувати за відвагу в операції, яка водночас піднесла рівень гри дружини, зукраїнізувала її, а проводові зняла з голови клопіт, як черпати з порожньої клюбної каси гроші на оплату чужих наємників. Факт, що всі три ґолі для „Львова" здобув бразилієць Сантос, прикриває тільки дивовижу: раніше дружина „Львова" була на 80-90% чужинецька, але ґолі стріляв здебільша українець Роман Росул. Тепер навпаки: на грищі ніколи немає більше, ніж 2-3 чужинців, а ґолі стріляє Сантос. (Роман Росул у першій рунді грав у дружині італійців, а тепер, у другій рунді, гратиме за стипендію в університетській дружині.) В ролю носія гри і її диригента щораз певніше вростає молодший брат Романа Росула — Олександер. Тайна його успіху: органічне, ритмічне „плавання" за місцем дії на грищі та посунене до крайніх меж природне трактування гри. При всьому тому цей юний змагун середпілля має нюх і відповідну „шайбу", щоб у рідкісні, але рішальні моменти раптом вийти вперед і в стилі славних німців Бекенбауера („Баєрн"-Мюнхен), чи Нетцера („Боруссія"-Мюнхен-Глядбах) завершити свій успіх соковитим ґолем. Роман Росул не знайде ніде у Клівленді такого співробітника й такої певної переключної стації, як в особі свого рідного молодшого брата Олександра...

Після цієї перемоги УАСК „Львів", разом із переможеними італійцями, ділить перше місце в показнику групи Схід: відношення пунктів обидвох суперників 11:7. Далі йдуть Донав Швабен 9:7, Београд 8:8 і Загреб (минулорічний чемпіон!) 5:13. В нерівній силами групі Захід веде сербський Караджордж 13:2, перед Американськими Хорватами 14:4, Джермен Американс 9:9, мадярами 4:12 і Менсфілдом 1:17.

Слабо вистартувала цього року резерва дорослої дружини; з пунктами 6:12 вона займає сьоме, на 12 дружин, місце в показнику.

Юньйорам кляси А, під проводом Ігора Жиґи, несподівано виріс конкурент: італійські ровесники, з таким самим відношенням пунктів 13:1, топчуть по п'ятах „чемпіонським львов'янам". Але турнір за чашу мейора Перка виявив справжню різницю між цими суперниками: українці двічі перемогли, 4:1 і 3:1. В цьому ж турнірі, після перемоги „Львова" над Панамериканс 5:1, несподівано прийшла перша поразка сезону для українців: після нерішеної 1:1 проти Донав Швабен, німці в додатковому стрілянні карних виграли 2:1. Але реванж був дешевий і сердитий: у приявності 6 тисяч глядачів (то був передматч до зустрічі чемпіона Ізраїльської держави проти Клівленд Старс 2:1), українці ґолями Р. Губача (2), Гораса, Т. Гурка, Чухрая і Губача М. (з 30 метрів!) — як на вправах, легко взяли суперника й чашу. Юньйори Б (провідник Любомир Мудрий), з пунктами 12:8 займають третє (на всіх вісім) місце з своїй табелі, За чашу міста Клівленд „львов'яни" здобули почесне друге місце.

З двох дружин кляси Ці, які веде мґр Юрко Макогін, старша безконкуренційно веде в табелі, назбиравши 13:1 пунктів та інфляційно-зисоке відношення воріт. Зате молодша, як і наймолодша, з кляси Е, яку веде інж. А. Шепарович, щойно вчаться грати. Ця остання — для ясности образу — складається зі змагунів не старших, як 8-9 літ...

О-га

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го СЕРПНЯ 1973 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. Просимо членів відібрати свої дивідендові чеки. — Управа.